

עלון דברי חיים לפרשת וישלח

הצליח לגור עם לבן, מבלי שיארע לו נזק, ומכאן ואילך נזהר בכבוד אחיו יעקב. לאור הנר

"ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר"

ובגמרא דרשו: אמר רבי יצחק: מכאן לתלמיד חכם שלא יצא יחידי בלילה.

ולכאורה צריך להבין מהי האזהרה המיוחדת דווקא לתלמיד חכם שלא יצא יחידי בלילה, וכי שונה הוא משאר אדם? ויותר מכך, אותו אדם שאין לו את כח התורה שתגן עליו, הוא צריך יותר שמירה מהתלמיד חכם שתורתו מגנא ומצלא בעדו?

נקדים את דברי הזוהר הקדוש שמבאר מדוע גופו של היהודי מטמא לאחר מותו ואילו גופו של הגוי אינו מטמא לאחר מותו כהיהודי, והלא הדברים מתמיהים: אותו גוי טמא ומשוקק, לאחר שנתוספה עליו טומאת המת היה צריך שיטמא טומאה גדולה ביותר, וא"כ איך זה שטומאתו לאחר מותו קלה משל היהודי?

אומר הזוהר: יהודי שמת זה כמו חלת דבש שהסתלק השומר שלה ומיד באים אליה כל הדבורים לאכול הדבש, היהודי כל עוד נשמת רוח חיים בו, אין החיצונים יכולים לשלוט בו היות שנשמת חיו מגינה עליו, וכשהיא מסתלקת בשעת מותו, מיד מתקבצים ובאים עליו כל אותם מזיקים שרצו להידבק בו במשך חייו, ולכן כשמת טומאתו גדולה, משא"כ הגוי שמת, פגר היה בחייו, ופגר נשאר במותו אין המזיקים מרגישים עניין וצורך להידבק בו, כיון שעוד בעודו בחיים, כבר יכלו אלו להידבק בו ולטמא אותו בחייו.

"כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה" המסר הראשון שאותו בוחר יעקב להעביר לעשו לקראת המפגש הצפוי ביניהם הוא: "עם לבן גרתי", בשונה מפירושו של רש"י הכותב שיעקב רמז בדבריו על שמירת תר"ג המצוות בבית לבן, מבלי ללמוד ממעשיו הרעים, מבואר בזוהר הקדוש על הפרשה פירוש אחר אודות דברים אלו.

לבן הארמי היה המכשף הגדול ביותר בעולם, וגדול הקוסמים בהיסטוריה כולה. הוא היה אביו של בעור, שהיה אביו של בלעם הרשע, כדכתיב "בלעם בן בעור", והתעלה מעל כולם בקסמיו ובכשפיו, עד שלא היה אדם מצליח להינצל מפניו.

כל ידיעותיו של בלעם היו מלבן סבו, ואם על בלעם כבר אמר בלק "כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאר יואר", על אחת כמה וכמה שלבן ידע לקלל, ואף השתמש בידיעותיו הלכה למעשה...

לבן היה מהלך אימים העולם כולו, וכולם היו מתייראים ממנו ומכשפיו, בידעם ידיעה גמורה שהוא ראש החכמים להרע.

והנה, בהתמודדות מול יעקב נכשל, ולמרות שחיבל תחבולות שונות, וניסה לאבדו בכל מיני אופנים לא הצליח לפגוע בו.

את זאת ביקש יעקב להעביר לעשו באומרו: דע לך, ש"עם לבן גרתי", תקופת מגורי במחיצתו לא נתמשכה שעה, לא חודש ולא שנה, כי אם במשך עשרים שנה! ואף לאחר מכן לא עזבתי בעירום ובחוסר כל, אלא "ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה", יצאתי ממני ברכוש גדול. עם לבן הסתדרתי מצויין, על כן אל תעלה בדעתך שתצליח אתה במאבקך איתי...

ואכן, דברים אלו עוררו רושם רב, ופחד גדול נכנס בלבו של עשו מפני אחיו יעקב, אשר

בראייה בעלמא, וזאת כדי לא להיכשל באיסור הסכלות בפני אדם רשע...

"נסעה ונלכה ואלכה לנגדך"

מה מבקש עשו מיעקב בדברים אלו, ומדוע מסרב יעקב לבקשתו?

ויש לבאר על פי המדרש שעשו אומר ליעקב: **"נסעה ונלכה"** – בא ונחלק בינינו את העולם, לא כפי שעשינו בעבר. ב"הסכם" הישן שלנו חלקנו את העולם, כך שלך יש עולם הבא, ולי – העולם הזה. עתה – מציע עשו – נעשה שותפות: אני ואתה נחלק יחד את העולם הזה, וגם נחלק יחד את העולם הבא.

יעקב ענה לו על כך: **"הילדים רכים"** – רכים במצוות, לא הספקתי, עדיין, לחנך אותם כראוי. על כן, אם אתן להם "עולם הזה", הרוחניות שלהם עלולה להינזק, ואז "ודפקום יום אחד" – ביום הדין, "ומתו כל הצאן" – ישראל, שנקראו "צאן", לא יוכלו לסבול יסורי גהינום.

על כן אין יעקב יכול להסכים להסדר שמציע עשו.

ומהו הפתרון? **"יעבר נא אדני לפני עבדו"** – אומר יעקב, עשו יקח חלקו תחילה בעולם הזה, **"ואני אתנהלה לאטי"** – אני אעמוד בגלותי ובשפלותי, ואסבול עול השעבוד מבלי לפרק אותו מעלי ומבלי למרוד. השעבוד הזה יהיה **"עד אשר אבא אל אדני שעירה"** – עד זמן הגאולה לעתיד לבוא במהרה בימינו!

רבינו בחיי

שבת שלום!

יוצא לאור לרפואה שלימה

שרה בת דבורה שתחי'

לכל ענייני העלון נא לפנות במייל ל:

kossover@gmail.com

ולפי עקרון זה מובן האזהרה המיוחדת שיש לת"ח יותר משאר האנשים, כיוון שקדושת הת"ח גדולה משל שאר האנשים, וככל שקדושתו גדולה יותר כך גדלה תאוות המזיק להזיקו, ולכן אמרו דווקא לת"ח, שלא יצא יחידי בלילה, שזהו זמן שיש כח למזיקים להזיק, וצריך הוא שמירה יתירה.

ובדרך אגב לפ"ז גם מובן הגמרא בברכות שאומרת **"אמר רבא האי דוחקא דהוי בכלה מנייהו הוי והרגשת הדוחק שיש בבית הכנסת בזמן הדרשה נגרמת כתוצאה מהימצאותם של המזיקים במקום הני מאני דרבנן דבלו מחופיא דידהו ובגדי הת"ח שבלים מהר למרות שאינם בעלי מלאכה זה בגלל שהמזיקים מתחכמים בהסו".** מכל אלו ועוד אנו למדים שבכל מקום בו ישנה קדושה, ישנו רצון מצד הסטרא אחרא להידבק ולהיאחו שם, ולכן דווקא שם צריך שמירה יתירה.

ע"פ מהר"ל

"ויאמר יעקב... על כן ראיתי פניך כראות פני אלקים ותרצני"

ונשאלת השאלה, האך השווה יעקב את ראיית פני עשו לראיית פני אלקים?

אמנם, בעבור עשו נחשב הדבר לשבח גדול, כי הוא הבין כפשוטו שיעקב מעיד עליו שראיית פניו דומה לראיית פני אלקים, אבל בודאי לא כן היתה כוונתו של יעקב, דהנה אמרו חז"ל **"אסור להסתכל בפני אדם רשע"**.

כמו כן כתוב בגמרא **"אסור להסתכל בקשת, בנשיא ובכהנים בשעת נשיאת כפיים"** – כיון שהשכינה שורה עליה. אולם כל האיסור כפי שמתבאר שם הוא רק ב"הסתכלות", אבל ב"ראייה" בעלמא אין איסור.

וזה מה שהתכוין יעקב באומרו לעשו: **"ראיתי פניך כראות פני אלקים"** – כשם שאסור להסתכל בקשת, בנשיא ובכהנים בעת ברכתם משום שהשכינה שורה עליהם, ורק בראייה בעלמא מותר, כך לא הסתכל יעקב על עשו אלא רק